

sue Doctor, aut Licentiatus in sacra Theologia, vel in re Canonico, merito sit promotus; aut publico Academiae testimonio idoneus ad alios docendos ostendatur. Sic Concilium, tantummodo exigens testimonium sufficientiae publicum ad alios docendos, non verò ad id, de quo agitur, scilicet ad Episcopatum.

Ex quo probatio.

86 Ut verò id, quod diximus numer. 82. de non conferendo Gradu ei, de cuius sufficientia non constat, amplius roboretur, animaduertendum id, quod Concilium ad hoc declarandum addidit, dum dicit: Merito sit promotus. Non ergo promotio ad Gradum sufficit, nisi quae merito fit: id est cum noticia sufficienti meritorum. Quam autem hoc obligatorium sit, satis ex iis apparet, quae à Concilio subiiciuntur, dum sic concludit: Prædicti autem omnes, unde instructio seu testificatio erit sumenda, hæc fideliter & gratis referre teneantur: alioquin eorum conscientias grauiter oneratas esse fiant: ac Denm, & Superiores suos habebunt vltiores. Sic illud. Licet autem cum Præsente Gradus petat, approbationem ad Episcopatum non petat, ut diximus, id de approbatione totali est accipiendum, non verò de approbatione, quam Gradus per se importat; de illa enim agitur in ordine ad effectum, pro quo petitur sine solemnitate solitis adhiberi: quæ etsi non sufficiat, inuat tamen; & sic sub reatu peccati mortalis fidelitas in eo debet obseruari.

Et obligationis grauitas.

Qualem approbationem Præsentes petant.

Art. 3. De approbatione Vniuersitatum, in quibus Iuris Professores non sunt.

Tit. 18. n. 50.

Probabile esse posse approbationem ab illis conferri.

prodit experimentis & famâ: quis enim mediocritate saltem non præditus eam assequatur? Quod autem ex hoc argui ad Gradus collationem nequeat, ex eo constat, quia pro eo non est à Pontifice & Rege facultas attributa; cum tamen pro approbatione negata non inueniatur.

89 Dico quartò. Peccatum lethale est Gradum quemlibet in quacumque facultate penitus indignis conferri. De Gradu Bacchalaureatus in Theologia & Iure negat Palacius, & alij, quos sequitur P. Thomas Sancius Lib. 2. Confessorum Cap. 1. Dub. 57. num. 5. quia parum damni inferit: Gradus enim iste parui penditur, nec ratione illius alicui fiditur. De Gradu in Artibus, quicumque ille sit, idem tenet citatus Pater n. 6. qui sic tenere doctos Recentiores affirmat, & videri etiam sic tenere Caietanum, liquidem de Doctoratu in Iure dubitat. Sed Nauarrus & Alcazer apud eundem nobiscum sentiunt, & videtur pro eo ratio euidentis militare: nam Gradus cuiuslibet collatio est testimonium falsum publicæ auctoritate firmatum in re non leuis momenti: ergo in eius salutate plusquam leuiter peccatur. Assumptum est clarum, & Consequentiæ probatur: quia testimonium falsum publicæ auctoritate firmatum, est contra fidem publicam: hac enim ratione Tabelliones grauiter peccant, dum auctorizent mendacia, vnde & redduntur indigni, quibus in aliis fides adhibeatur. Quomodo ergo graue peccatum non sit Vniuersitatem falsum testimonium in publicâ formâ proferre, & scripto etiam ad perpetuam rei memoriam confirmare?

Assertio 2. Mortale esse Gradum quemcumque indignis conferri. Vbi circa hoc dicitur opinio.

90 Quod verò res leuis non sit, ex eo probat, quia laureatis in quocumque Gradu ius suffragij, & non vnius, sed multiplex, in ordine ad Cathedras tribuitur: vnde vnus ex istis sufficit, vt aliquis Cathedram possit comparare. Item, in oppositione ad beneficia Gradus isti in consideratione sunt, & ratione eorum solent alij aliis anteferri. Et ita Rota in vna Calagunitana An. 1652. die 15. Ianuarij apud Dianam Parte 11. sic ait: Hic dignior, & preferendus visus est, tum ob gradum Bacchalaureatus, quo caret Stephanus, quemque Rota in his terminis semper magis fecit, etc. Videantur etiam alia pro eodem die 13. Maij. Anni eiusdem. Quæ etiam aliquando Vicarij generales Episcoporum.

Probatio ex rei grauitate.

Decisio Rota.

91 Quod verò ad gradum Magisterij in Philosophia attinet, quis non videat rem scandaloso esse plenissimam videre per vias publicas Magistrum talem cum Magisterij insignibus, & illustri Doctorum ac Magistrorum comitatu equestri, suis etiam insignibus præfulgentium; qui tamen indignus tali honore communiter habeatur? Sciunt enim multi, & dum sic laureati inscitiam ridet, festum cum alijs agunt diem, & sic illius infamia fit apud vulgus nota, sicut & testimonij falsitas, quod Vniuersitas tubis & tympanis clangentibus perhibens, id facit, vt & contemptus sequatur, & exempli mali ad fidem publicam adulterandam certissimum documentum. Quid quod Gradus pro insigni sufficientia merentes, dum eo insigniuntur honore, in eâ non sunt astimatione, quæ illis debita est, eò quod similis honor ineptis exhibitus in causa est, vt cum conferret dignis, infirmus adueniat, debilitatus scilicet

De Magisterij gradu in Philosophia, & rationes, & alia.

scilicet immerentium communiõ: quandoquidem qui spectant, aut audiunt, ex eo nihil plus, quam pro alio præfatis attributo, habent cur debeant æstimare. Si equestrum Ordinum insignia vilius tribuantur hominibus, quid nobilibus inde honoris acerescat? Si titulus Dominationis priuatis nobilibus sit communis, quis propter illum magni faciat Titulos?

Assert. 5. In Actibus qui lacerari nequeant.

92 Dico quintò. Cum habentur Actus lacerati, in quibus scilicet distribuuntur assistentibus pecuniæ, si quis ad finem eorum veniat, vt scilicet distributionem accipiat, nequit eam tutâ conscientia recipere. Patet, quia est assistentiæ præmium; non dicitur autem assistere qui ad finem actionis venit, pro qua auctorizandâ sit distributio. Id quod ex communi Doctorum sententiâ roboratur circa distributiones quotidianas, quæ assistentibus in Choro dari solent, ad quarum licitam acceptionem necessarium est vt assistentiâ sit talis, quæ dici absolute assistentiâ possit, respectu scilicet maioris partis Horæ Canonice, iuxta dicta Titulo 18. num. 29. & quidem eo assistendi modo finis distributionum talium fraudari: sic enim statutum à legislatoribus, vt Litterarj actus concursu Doctorum ac Magistrorum splendidi & honorabiles redderentur: sicque & Magistri & discipuli ad studia euaderent promptiores. Quis autem non videat suo illo aduentu finem talem non obtineri, vacuis subsellijs toto ferè disputationis tempore, & dolentibus, qui & defendunt & præfident; studia sua nihili pendij, & solam ostregalis cupidinem ad leuem ac breuem illam assistentiæ particulam permouere?

Consuetudinem non posse allegari, quia irrationalis.

De obligatione restitutionis.

93 Si autem allegetur consuetudo, irrationalis illa est, vnde nec vim habet, iuxta Iuris vtriusque notissimas sanctiones, de quibus dictum alias: sicut de simili etiam consuetudine circa assistentiâ in diuinis officijs dicunt Doctores, vt videri potest apud P. Thomam Sancium Lib. 2. Consil. Cap. 2. Dub. 102. num. 4. Est ergo restitutionis obligatio, quæ faciendâ est, non Doctoribus assistentibus, quia hoc in vfu non est, absentium enim præmia assistentibus non accrescunt; sed arcæ Vniuersitatis ad communes expensas. Erit autem commoda restituendi ratio, si quis postea assistens stipendium non accipiat, & vt notam euitet, paulò antè distributionem exeat, exitus causâ non detectâ.

Circa Subornationem obseruanda, & notabilis Resolutio.

Assert. 6. Subornationem iniustificari non posse.

94 Dico sextò. Subornatio in oppositione ad Cathedras nullo modo iustificari potest. Hoc quidem, sicut nonnulla alia ex dictis, commune est Vniuersitatibus cunctis, sed pro Indicis vrgeri debuit, quia in illis malum hoc percrebuisse dolemus, ob maiorem pecuniæ copiam, vnde monstra non semel intoleranda nascuntur. Id probat. Nam subornatus cum ad suffragandum accedet, se subornatum non fuisse iuraturus est; sed falsò, ad quod periculum is, qui subornat, cooperatur.

Inu. fo. r. ex parato

95 Dices primò non peccare Subornantem, quia alius paratus est ad subornationem & periturus

rius: quando autem hoc accidit, non est graue peccatum materiam pro illo ministrare. Sed hoc vix est probabile; de quo dictum Titulo 1. num. 146. & alibi. Deinde: licet illud generaliter loquendo sustineri posset, non tamen ubi lex specialis est id prohibens. Sciebant siquidem Constitutionem pro Vniuersitatibus conditores futuros multos, qui se offerent subornationi paratos, & horum voluerunt infamem agendi modum extirpare statuti & poenis contra eosdem stabilitis: quorum obligatio sub mortali est; quia si non esset talis, inutilis redderetur, ob materiæ grauitatem: quis enim in negotio isto, vbi ardentissimè flagrat ambitio, veniale obstaculum vereatur? Videantur dicta Titulo 2. n. 3.

ad subornationem conclusa.

Obligatio statutorij sub mortali.

96 Dices secundò subornationem vexationem redimi, quam patiuntur oppositores: cum enim quis eorum, aut etiam aliqui, pecunias profundant, si ipse nihil tale faciat, de Cathedra potest adeptione penitus desperare. Quod autem pro redimendâ vexatione pretium dari possit etiam iudicibus, etiam cum de rebus sacris agitur, communis Doctorum sententia est, pro qua videri potest P. Thomas Sancius Lib. 2. Consil. Cap. 2. Dub. 8. & 9. & alij passim. Sed contra est, quia vexatio hæc non inferitur ab eo, qui subornatur: ergo doctrina illa non est ad rem; quæ tunc procedit, cum aliquid datur iniusto vexatori, vt videri apud scribentes potest, & specialiter apud Bonacinam, qui multos congerit Tomo 1. Tractatione de simonia, Quæst. 6. Puncto 5. Præterea, subornatio nequit subornatione conuelli, vt optimè Philosophatur P. Suarius Tomo 1. de Religione Lib. 4. Cap. 50. numer. 26. ex quo citatus scriptor numer. 15. & P. Palas Tomo 3. Dissur. vlt. Puncto 20. numer. 6. qui de oppositione circa Beneficia agunt. Ratio autem, quam adducit P. Suarius, & ex eo alij, generalis est; quod scilicet non sunt faciendâ mala vt bona habeant; & cumque subornatio ex se iniqua sit respectu eius, qui vim non facit, nequit ratione prædicti respectus admitti.

Secundam ex redemptione vexationis.

Quando procedat doctrina de vexatione.

97 Addit autem P. Palas in rigore loquendo licere electoribus iam subornatis pecuniam dare; non eâ intentione vt specialiter sic danti faueant, sed vt deponant animum & affectum propensum, quem habent erga competitorum propter pecuniam ab illo acceptam: in hoc enim casu non paratur via ad Beneficium magis quam esset parata ante subornationem iniuriosam, & in odium eius factam, qui damnum pecuniâ conatur remouere. Post doctrinam autem dictam sic subdit: Video tamen hoc maximo subiei periculo incidendi in simoniam, & in foro hoc externo ita presumitur. Hæc ille; quibus id, quod præmiserat, penitus demolitur: nam graue peccatum est id facere, per quod graui se periculo exponit incidendi in illud, vt est communis Doctorum sensus. Quidquid autem de prædicto casu sit, ei, de quo agimus, nequit applicari, in quo qui subornatum iam prius subornat, non tantum intendit illum in statum reducere, quem ante subornationem habebat, sed ad se penitus inclinare, vnde plus offert quam dedit alius; vel si idem, id certè cum nouo aliquo titulo, vt ad se potius inclinetur, vnde non relinquit eum in statu, quem habuerat ante subornationem.

Nec subornatio subornatione conuelli potest.

P. Palas doctrina circa subornationem ab eodem conuelli, circa Beneficia.

